

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Социология и манипулация

3

Факторите, които определят поведението на социолозите и медиите, поставят под сериозно съмнение техните заключения.

Рециклирането на екологията

4

Екологията за анархистите не може да бъде борба за бягство от затвора, а за разрушаване на самия затвор.

Петият „No Border“ в Румъния

5

Поредният празник на музиката срещу границите, расизма, ксенофобията, сексизма и национализма.

Костагина Кунева продължава да се бори

6

За състоянието на Костагина разказва нейна колежка и съратничка в гръцкия сингукат.

Гео Милев и Георги Шейтанов

10

Напъните на большевишките корифеи да удавят в глупости „Пламъка“ на Гео Милев и Георги Шейтанов.

ЛЯТОТО НА ГНЕВА

НИШЕ СМЪЕ ВАШАТА КРИЗА!

WE ARE YOUR CRISIS!
G20 Summit: A rebellious call for days of action in London 2009
March 28th - April and
World leaders are meeting in London on April 2nd to sort out the economic crisis they themselves had a hand in creating by ruthlessly pushing neo-liberal free market policies. While we suffer job insecurity and financial uncertainty, bankers pay themselves massive bonuses for the privilege of wasting our money.
No other time in recent history have we had the opportunity to articulate our collective anger and confront the real causes of our misery - the institutions of government and global finance - the bankers, bosses and politicians. It's time we said ENOUGH!
Over 6 days this spring we will be making our presence felt on the streets of London, join us there and have a hand in making history.
The summer of rage start here!
Anarchists of London
www.anarchistsoflondon.org.uk

GAME OVER!

Под този лозунг британските анархисти посрещнаха световните главатарии на срещата на G20 в Лондон в края на март и началото на април. Веднага след нея атмосферата на бунта се пренесе и на 60-тия рожден ден на НАТО в Страсбург. Стоици демонстранти бяха арестувани, а вентилацията в десетки банкови клонове беше значително подобрена.

СОЛИДАРНОСТ И СВОБОДА

Гърция не утихва

Поредица от нападения с газози бомби са извършени в Атина и околностите на 31 март. В рамките на около 15 минути неизвестни лица са поставили самоделни взривни устройства в девет района на област Атика, като обектите на нападение са били предимно скъпи коли и банкови клонове. Подобни нападения са извършени предишния ден в Солун над офиси на депутати, на които са нанесени различни материални щети.

През последните месеци станахме свидетели на много новини от нашата съседка. Динамичната, радикална част на гръцкото общество не престана да се бори дори за ден след затихването на големите вълнения от декември. В много от протестите и преките акции взеха участие и български анархисти. След случая с Костагина Кунева нашето внимание към Южната ни съседка и особено работническу-

» » » продължава на страница 2

ТОЗ, КОЙТО ПАДНЕ В БОЙ ЗА СВОБОДА, ТОЙ НЕ УМИРА

В памет на Христо Несторов

На 28 март 2009 г. за трета поредна година Федерацията на анархистите в България организира честване в памет на Христо Несторов в родното му село Габарево (Казанлъшко).

Пред паметната плоча се събраха близки и съселани на Несторов, както и представители на анархистки организации от София и страната.

Бяха произнесени кратки слова, в които се говори за личността, делото и героичната смърт на Христо Несторов, като и за необходимостта от подобни чествания като част от борба-

та на паметта срещу забравата, лъжата, подлостта и страха.

Прочетоха се и няколко вълнуващи стихотворения, написани от Горяна Несторова, посветени на баща ѝ Христо – един от малцината гръзнали да излязат с оръжие срещу большевишката диктатура.

Не можем да не споменем и за една бъдеща отвращение случка, станала преди началото на проявата. Верни на своя принцип, че никога не е късно да станат за срам или за смях, „националните активисти“ в Бълга-

» » » продължава на страница 3

ГОЛЕМИЯТ БАНКОВ ОБИР

Къде са парите?

» » » продължава от миналия брой

„Хората ще спрат да ограбват банките, когато банките спрат да ограбват хората“ – този графит (вдясно) от лондонските протести в началото на месеца е кратък и ясен.

Вече няма нужда човек да се боричка с марксовите тухли като прасе с тиква, за да проумее капиталния грабеж. Няма нужда от формули, графики, общи и частни теории. С типичното за

» » » продължава на страница 2

Гърция: акциите продължават

» » продължава от страница 1

те борби там разбираемо се засили. На 27 и 28 март имах възможността да присъствам на две отделни събития – дискусия в Солун в окупирания ректорски офис на Аристотеловия университет, както и на дискусия за НАТО, по повод 60-годишнината на терористичната световна организация, в легендарния Политехнически университет в Атина. Дискусията за НАТО беше посветена на положението в страните-членки и възможностите за съпротива срещу милитаристкото статукво. В нея освен представители на атинското Антиавторитарно движение, както и други анархисти, участие взеха и множество левичарски групировки. Имаше също турски и кипърски активисти, които заедно с българските, словенски и полски другари, обсъдиха положението в съответните страни. Словенският другар от Инфошоп Любляна сподели опита от голямата анти-НАТО кампания в Словения през 2003 година, преди приеждането на страната в пакта. На 4 април в Атина се готви голяма демонстрация срещу членството на Гърция

в НАТО, а също и протестен митинг в Скопие, Република Македония.

Основните събития които са от важно значение за работническите борби в Гърция обаче са свързани със самоорганизирането на работници извън бюрократичните структури на официалните синдикати. След случая с Костагина Кунева, много нископлатени работници от различни сфери – най-вече работещи без договори във фирми за почистване, – гърци и имигранти, се организират, за да отстояват правата си. Не само Съюзът на чистачките и гледачките, чийто секретар е Кунева, но и много други решават да изградят асамблеи и съюзи на основата на пряката демокрация. Заедно със студенти, преподаватели и политизирани младежи, предимно от Антиавторитарно движение, Безвластническия синдикален съюз и други анархистки групи, работниците излизат на улицата да отстояват своите права и да се борят за достойно заплащане на техния труд. В много синдикални и университетски сгради се извършват окупации с цел да се преустанови дейността на фирми, налагащи робски

условия на труд над своите работници, като тази, за която работеше Кунева (още – на стр. 6). Такъв е и случаят с окупацията на ректорския офис в Аристотеловия университет в Солун, която е започната на 16 март и продължава и досега. В знак на солидарност са окупирани временно и други университетски административни сгради в Атина и Патра. Има заплахи от страна на заместник ректора в Солун, че ще извика полицията да влезе в окупираната управа на университета на 31 март, но за щастие това не се случва. По същото време се появяват новини за изземване на всички окупирани сгради/скуоти в цяла Гърция, някои от които служат от години за социални и културни центрове или просто за места за живеене. Всичко е част от играта за създаване атмосфера на страх сред активистите. Окупацията на ректорския офис в Солун всъщност има едно-единствено и просто искане – ректорът да преустанови договора на университета с фирмите за почистване, експлоатиращи временно наетите работници. В този смисъл наистина българската имигрантка Кунева се

превърна в символ на цялото работническо движение в Гърция, което се активизира именно след трагичния случай с нея в края на декември 2008 година. Над десетки сгарди в Атина и Солун могат да се видят опънати транспаранти, призоваващи за солидарност с българката и продължаване на борбата, а плакатите в същия дух са стотици и може би хиляди в цяла Гърция. Това, което видях и усетих в Гърция е, че от много години насам работници, студенти, безработни и повечето преподаватели са заедно в своите искания и борба!

Първата седмица на окупацията беше раздвижена седмица на дискусии, преки акции и демонстрации, всички фокусирани върху лошите и непостоянни условия на труд, върху действащата и организиран отголу синдикализъм и върху нуждата от обща борба на гърците и имигрантите. Имаше огромно усилие да се запазят контактите с хората, работещи в тези фирми (около 700 в този университет). Това не винаги беше лесно. Част от проблема с терора на наемащите компании е, че работническите съюзи са често контролирани от

работодателите и самият факт, че в момента обикновени работници решиха да говорят открито за своите искания и проблеми вече е голяма стъпка напред.

На 27 март в окупирания ректорски офис на Солунския университет хора от Гърция, България, Словения и Полша размениха гледни точки и опит за борбите в техните страни. Хора от три различни български групи (ФАБ, Анархосъпротива, „Призив“), които организираха шествие пред гръцкото посолство в София на 8 март в знак на солидарност с Костагина Кунева, разказаха за проблемите в борбите срещу унижателните робски условия на труд на в България, често в притежавани от италианци и гърци фирми – прословутите чужди инвестиции, толкова желани и търсени от българската държава, – а също и на българските работници в Гърция, които в момента наброяват около 20 000. Сериозен проблем в България става и постоянното присъствие и провокации на неонацистски групи, както това се вижда напоследък в студентските и екологични борби.

» » продължава на страница 3

ГОЛЕМИЯТ БАНКОВ ОБИР

Къде са парите?

» » продължава от страница 1

Всеки обирджия „дайте парите, че ще стане лошо“ световните банкери бръкнаха в джоба на две поколения и измъкнаха няколко трилиона, изнесени на тепсия от политическите момчета за поръчки. Получиха ги в края на един период, за който съвсем доскоро твърдяха, че ще приключи с реки от злато, извирани от печалбите на глобализацията. В края на историята за глобализацията обаче сейфове те зейнаха празни и се наложи да ги пълнят с прясно отпечатани банкноти. Имаше ли изобщо пари и кой ги цуна? Разликата между себестойността на стоките, произведени в мръсни фабрики от зле платени работници, и цените в западните магазини наистина беше голяма и на хартия сметката излизаше – трябваше да се печели яко. За да печелят обаче не само на хартия, някой трябваше да изкупи цялото това скопление на боклуци. Този някой беше западният потребител, но той не забогатя през последните 30 години. Напротив, разполагаемият доход на западните домакинства реално се свива някъде от 70-те го-

дини насам. Уволнените работници от големите цехове в САЩ и Западна Европа не станаха борсови магнати. Те изгубиха стабилни работни места, с мощни профсъюзи, за да се хванат на работа колкото да си плащат сметките, без синдикати, без възможности за развитие, пред постоянна заплаха от съкращения, с нарастващи сметки за лечение (най-вече), за образование, осветление, отопление и транспорт. Ако западният работник през 70-те години е имал примерно два свободни долара за боклуци, тридесет години по-късно, той вече има един. И независимо колко контейнера джунджурии пристигнат от Китай, той пак ще има един долар за харч и толкоз и ще влезе като приход при настървения за глобална далавера търговец. Други няма откъде да дойдат.

Печалби имаше, но в пъти по-малко от разтръбяваните. Костюмарите го усетиха още при първия колапс на „новата икономика“ и решиха да се нагрябят, докато истината не е лъснала. Заедно с приятелчетата от Уол Стрийт, те измислиха куп „инвестиционни инструменти“, чиято единствена цел

беше да раздуват техните „результати“ с абсолютно изсмукани от пръстите цифри, което да им позволи да си гласуват всяка година огромни премии. Нямахме как иначе костюмите от Леман Брадърс да си гласуват годишни премии за два милиарда долара, които получиха в жълтици, а не в менте „ценни книжа“, ако не бяха помогнали на директорите на корпорациите – техни „вложители“ – да си измислят фалшивото печалби и да си гласуват подобни огромни премии. Даже след получаването на десетки милиарди „държавна помощ“, висшите бюрократи на AIG са си разпределили стотици милиони долари „награди“. Цифрите, прибрани в личните сметки на банково-корпоративните крадци, често надвишаваха нормалните годишни печалби на промишлени предприятия от среден до голям мащаб дори за индустриалния Запад. Нищо сложно и икономически засукано няма – реалните постъпили пари са в личните сметки на шефовете, а „парите от въздуха“ останали за духащите понастоящем същия този въздух замечтани кандидат-капиталисти. •

А. Ванчев

ТОЗ, КОЙТО ПАДНЕ В БОЙ ЗА СВОБОДА, ТОЙ НЕ УМИРА

В памет на Христо Несторов

» » продължава от страница 1

рия сътвориха поредната си простотия, този път в лицето на група скинари от Казанлък. Въпросните бодри комсомолци пристигат с две коли в селото и взимат венеца от паметната плоча пред очите на сащисаните близки на Христо Несторов, жени и деца. После напускат селото, пет минути преди в него да пристигне с автомобили групата на ФАБ от София. Странно беше за малко и тихо село в съботен ден присъствието на няколко полицейски патрулни автомобили в близост до събралите се за честването хора, както и на бяла кола с лепенки на партия „Атака“. Може би „някой“ се е погрижил поръчките момчета да имат охрана и придружители, да не би да вземат да събркат нещо или да се засекаат с когото не трябва?

Още същата вечер гордите от постъпката си крадци на венеца пускат снимки на „трофея“ си в интернет сайт, придружени със словесна диария по адрес на ФАБ и определения като „антибългарин“ за Христо Несторов. Не е лесно да си тъп, а тяхната хич не е лесна...

От цялата тази мизерна история е ясно, че макар и след толкова години и само като лик от паметна плоча, Христо Несторов продължава да бъде трън в очите на политическите и биологични наследници на убийците, както „на местно ниво“, така и на национално. ФАБ е цяло трънище за политическите и икономически мутанти на червената номенклатура и Държавна сигурност, които са основата и спойката на новата Олигархия. Тя няма да се посвени да прекрачи и през трупа на българския народ, само и само да запази господството си.

Борбата продължава! •

ФАБ

Гърция: акциите продължават

» » продължава от страница 2

В Полша, след тоталния упадък на движението „Солидарност“ в края на 80-те години на миналия век, бившите марксисти се превърнаха в проповедници и пророци на неолиберализма, а Компартията се опитва да се задържи на власт чрез прикрити съюзи. Там се наблюдават същите проблеми в движението срещу експлоатацията на работниците. Полският другар разказа за анархосиндикалисткия съюз Работническа инициатива, създаден след 2003 година не само от анархисти, но и от работници, разочаровани от корупцията и бюрокрацията на официалните синдикати. Новият, основан отдолу нагоре синдикализъм се разпространява в много градове на Полша и в различни сектори, в частни и държавни фирми, болници, малки магазини и особено в пощенските компании, където борбената кампания на пощальони в защита на уволнен колега постига поредица от малки, но важни победи.

Словенският другар разказа за автономна инициатива в Любляна, която започва преди година и полови-

на с цел да привлече общественото внимание и да се бори на страната на босненските работници-имигранти, които работят в Словения най-вече в строителството в ужасни условия на живот, без осигуровка и при много ниско заплащане. След основаването на скуот, където тези работници могат да се срещат и общуват извън работното място (където често те спят след 12-часов работен ден), тази инициатива им дава кураж да дискутират своите права и колективно да поставят своите искания. Имигрантите сега имат свое собствено предаване по Радио Студент, 40-годишно независимо радио, което е изиграло важна роля

в алтернативните и автономни среди през 80-те години на ХХ век. Въпреки заплахите от работодателите и критиките на официалните синдикати, както и малкото реално възстановени права (като известното подобрене на местата за спане на тези работници като победа на официалния синдикат, а не на самите работници), тази инициатива под името „Невидимите работници на света“ е все още жива и силна.

Прави впечатление, че нашите медии усърдно препращат информацията за палежи над банки, скъпи коли и офиси на политически партии, най-вече в Атина и Солун, които наистина продължават, но не обелват и гума

за окупациите и работническите борби там. Купешките медии невярно обявиха, че окупацията на административната сграда на университета Аристотел в Солун е свършила и че е постигнато съгласие с окупаторите. Истината е, че администрацията беше принудена да излезе с изявление заклемяващо (дори доста меко) политиката за сключване на договори за подизпълнение, но все още от тяхна страна няма никакви конкретни действия. Окупацията продължава до четвъртък, за когато е обявена общата стачка. На 31 март университетският сенат се събра, за да обсъди положението. Срещата на сената беше пълна с членове на уни-

верситета (студенти и персонал), които бързо обърнаха нещата в атака срещу заместник ректора Мантос, заради отказа му да прекрати подизпълнителните договори. Също така беше добре, че възможността за прекратяване на университетското убежище не беше повдигната като тема. По същото време сградите на сената на университетите в Атина и Патра бяха окупирани за няколко часа в знак на солидарност.

Вълна от окупации (постоянни и временни) залива главните гръцки градове, като по същото време е издадена заповед от новия главен прокурор на Върховния съд, в която той директно заплашва политическите окупации. Според заповедта, местните прокурори трябва да разследват дали има обществени или частни окупирани сгради под юрисдикцията им и ако има такива, да нареждат извеждане. Това беше последвано от серия статии в корпоративните медии, насочени срещу конкретни окупации, и много хора в Гърция вече вярват, че полицейска операция срещу една или повече окупации е неизбежна. •

Иво

НАУЧЕН КАПИТАЛИЗЪМ

Социология и манипулация

Значението на феномена обществено мнение е в потенциалната му – като средство за натиск – или реална – упражнявана чрез изборите – роля за легитимиране на управляващите в условията на съвременните представителни демокрации. Само по себе си творение на съвременните парламентарни демокрации, общественото мнение е мрежово свързано с раждането на средната класа, разпространението на „демократичните“ институции и навлизането на съвременните средства за комуникация.

Поставянето на общественото мнение в този мрежови контекст ни позволява да погледнем под друг ъгъл и на неговите изследвания.

За анализ на технологиите за опитомяване на общественото мнение можем да се опрем до голяма степен на мрежовия подход на Бурдйю, като и неговите виждания за това, че общественото мнение не съществува. Институциите в полето на общественото мнение, социологическите агенции, „мозъчните тръстове“ и т. н. се различават от обикновените фабрики. Те не са само предприятия ориентирани към икономич-

еска печалба. Техните икономически функции са да манипулират общественото мнение и да легитимират консервацията на икономически и политически капитали, като със самото това легитимират и конверсията на собствените си капитали. Този процес се разиграва не на пазара, а в мрежите чрез двойствени-те им игри.

Емпиричните изследвания на електоралните нагласи трябва да проникнат в мрежите, осигуряващи достъп до медиите, до телевизията и вестниците. Без тях също няма как да имаме манипулираща машина за обществено мнение.

Тук могат да се разиграят много интересни сценарии. Медийният магнат, служеливият banker, дал инвестиционен кредит на този магнат, и социологът са добре свързани в тази мрежа.

Социологът отива при съответния политик и му дава едно листче с изключително важни за него данни, той веднага разбира за какво става дума и какви могат да бъдат политическите дивиденди, което на свой ред отваря мрежовия достъп към изследователската мрежа на бизнеса.

Обратното в симетричната ситуация е, че политикът по призвание дава същите данни на своите съратници и установява проблема, който се възпроизвежда в течение на години.

Казано с прости думи, фабриките за данни и фабриките за аргументи се наслаждат, дават нова технология за производство на обществено мнение, благодарение на което е възможно да възникне нова технология на властта със своите мрежови ефекти.

Социологическите агенции могат да се разглеждат и като матрица на фабрика за производство на обществено мнение, те не са само фабрика за данни, защото те са и манипулираща машина, която не само измерва данни, тя също налага и интерпретация на общите места на общественото мнение.

Фабриките за производство на обществено мнение не са само фабрики за данни, нито само фабрики за аргументи. Те представляват технологии за опитомяване на общественото мнение. В тях се изработват интерпретации на неговите общи места, търсят се силни аргументи, разиграват се сце-

нарии. С това се манипулира дори публичният дебат. До голяма степен те дори налагат общи места, задавайки дневния ред и подбирайки, подреждайки и коментирайки таблици за медиите.

След 1989 г. изпълва въпросът кои са експертите, защо у нас изследователите започват да изследват един, а не друг научен и социален проблем, защо този проблем се формулира така, какви са различните интереси от неговото формулиране, каква е връзката на нарианията с приоритетите на различни финансови и политически институции; кой поръчва изследванията и кому принадлежат резултатите.

За много от изследванията трудно може да се каже, че са публични, че са публикации, а още по-малко – че се превръщат във факт на научната публичност. Смуцаващата им непрозрачност е на различни нива и от различно естество.

Очевидно също така е и противопоставяне между университетските академични изследвания и изследванията, правени от различни неправителствени организации. Двете страни взаимно се игнорират,

в двойния смисъл на тази дума – не се познават и не се признават.

Практиките на формиране на приоритети на казване какво е важно да се изследва, защо си струва да се изследва все повече се геетизират. При което изследователите на общественото мнение т. е. опитомяващите, гресорите на общественото мнение са поставени в още по-голяма степен на пазарен принцип на легитимиране на своите приоритети. Академичните социолози пък за да легитимират изследване, за да проведат изследване, при положение, че университетите са все по-малко изследователски и все повече обучаващи се свързват във все по-голяма степен с третия сектор. При това положение и едните, и другите продължават да не посочват произхода на релевантностите, приоритетите, продължават да следват модел, при който онова, което се изследва, си струва да се изследва по природата си. Продължава да се произвежда дефицит на публичност.

Пазарните принципи могат да бъдат туширани от мрежовите отношения, но

» » продължава на страница 8

НОВИНИ

лай Василев съобщи, че заплатите на държавните служители засега няма да бъдат увеличавани от първи юли. Според министър Василев имало и по-лоши неща от това да не се вдигнат заплатите. Той заяви, че се намираме в условията на незапомнена криза и да говорим за увеличение на заплатите е все едно да говорим за посещение на театър по време на урагана „Катрина“.

НАП започва акция срещу данъчните длъжници

Националната агенция за приходите започва акция срещу данъчните длъжници и измамници.

Незабавно ще бъдат отнемани лицензи и разрешителни на данъчни длъжници, ще се ограничи възможността им да пътуват в чужбина. Предстоят запори върху банкови сметки и проверки на собственици на имущество за над 500 000 лв.

Разсрочването на данъци на големи длъжници ще е друга от мерките за привличане на пари в хазната.

Засилват полицейското присъствие в големите градове

Ще има засилване на полицейското присъствие в по-големите градове за повече сигурност за гражданите „поради съгъстването на криминогенната обстановка“. Това каза министърът на вътрешните работи Михаил Миков пред журналисти след подписването на споразумение за сътрудничество между МВР и КЗК. Засилено полицейско присъствие ще има най-вече в градовете София, Благоевград и Варна.

Кризата извади хиляди на палатки в Калифорния

Рухването на ипотечния пазар принуди десетки хора да разпнат палатки в околностите на столицата на Калифорния Сакраменто. Лагерът е дал подслон на най-малко 1200 американци, които са изгубили всичко – работа, дом, спестявания и надежда за бъдещето. Властите смятат, че в лагера ще продължат да се заселват около 50 души седмично.

ГОДИНА И ПОЛОВИНА СЛЕД УЧИТЕЛСКАТА СТАЧКА

Кой печели от делегиран бюджет

» » » продължава от страница 5

на пазара на образование. Качеството на образованието като цяло спада и то рязко, защото проблемите се наслагват – скапаното обучение от трети клас не се изчиства в началото на четвърти, а се натрупва с това в четвърти, пети и чак до абитуриентската дезодорирана гандания. Уволняват се учители и се затварят училища, които не успяват да угодят на този тип родители. Според властта това е „в интерес на децата, родителите и учителите“.

Разбира се, този процес е толкова по-силно изразен, колкото по-малки са децата. Началните учители обикалят като амбулантни търговци от врата на врата, за да обяснят на родителите, че тяхното училище е с нещо по-добро от останалите. Стига се готам, че детските градини сключват неофициални споразумения с дадено училище, което да се рекламира пред родителите и децата с приоритет. Съответно, когато учителите от съседното училище дойдат, за да го представят, директорите си вдигат

взаимно скандал. Да, положението е точно толкова гадно и абсурдно. Всичко това възбужда живота и на учителите, и на директорите, а в края на краищата – и на децата, които в голяма част от детството си „научават“ много неща с погряжанието.

Печалба от делегираните бюджети има. Тя не се вижда лесно, нито може да бъде приписана на отделен човек. Крайният резултат е окончателно приватизиране на образованието и стабилизиране на привилегированата класа. Качеството на масовото образование постепенно ще западне готам, че за да бъдеш на ниво, ще трябва да плащаш, а ако не си на ниво, няма да има с какво. Така класите на учени и неучи, на управляващи и управлявани ще бъдат стабилизирани. Ще става все по-трудно да „тръгнеш от нищото и да успееш“, защото тръгващите от „нищото“ ще знаят много по-малко от „успелите“. Целта на всички управляващи е да оставят управлението за своите внуци, а днешните наши такива успяват да я постигнат блестящо.

Златко

НИКОЙ НЕ Е ЗАБРАВЕН

Убийство в глухата провинция

На 26 март ФАБ проведе в град Ямбол дискусия с обществеността под надслов „Убийство в глухата провинция“. Поводът беше погромът, извършен над анархистите в града преди 86 години. Присъствяха млади и стари анархисти от страната, както и жители на Ямбол, които проявяват интерес към анархизма.

Събитието беше замислено като средство за запознаване на обществеността в града с трагичните събития и като стъпка към поставянето на паметната плоча на жертвите. Срещата се проведе в читалище „Пробуда“, в близост до родните места на голяма част от убитите. Дискусията премина в дух на солидарност с жертвите и интерес към анархизма. Без непременно да се считат за анархисти, всички участници в дискусията проявиха съпричастност към възпоманаването на събитието. Обсъден беше историческият процес, довел до репресиите срещу анархистите, действията на властта и последициите от погрома за града и страната. Припомнени бяха и други славни епизоди от миналото на Ямбол и по-

специално Георги Шейтанов, безспорно една от най-бележитите личности, родени в него. Добре говори ямболският писател и журналист Христо Карастоянов.

Постепенно разговорът премина към по-актуалните събития и адекватните действия за справяне с проблемите. Стана дума и за носенето на оръжие, и за уличните протести, за приликите и разликите в борбите за социална справедливост от миналия и от този век. Общо беше мнението, че макар и да не е толкова тежко, както преди 86 години, и в наши дни животът не е песен, а може по-иначе. Начините да го променим са предмет на бъдещи дискусии.

Златко

СОЛИДАРНОСТ И СВОБОДА

Костагина е в тежко състояние

Разговор с колежка на Костагина Кунева, пожелала да остане анонимна

Каква е сегашната ситуация с Костагина и какво е здравословното ѝ състояние?

Костагина вече премина две успешни пластични операции и утре ще се прехвърли в Държавната болница в Атина заради едното ѝ око, което се борим да спасим, защото тя вече загуби другото. След трахеотомията вече може да говори с помощта на специално устройство. За радост поражението на гласните ѝ струни не са чак толкова големи, колкото се опасвахме преди. За вътрешните органи, стомаха и прочие, нямаме представа каква е ситуацията там, защото поради тежкото ѝ състояние не можахме да направим необходимите изследвания. На Костагина ѝ предстои още дълъг път, ще има нужда от още много лечение, най-вероятно ще трябва да трябва да отиде на лечение и в чужбина.

Вие лично видяхте ли я?

Не. Пусках да се срещна с нея, но тя ми каза, че не се чувства психически готова да бъде видяна, когато се чуваме. Просто побеснях, не знаем как ще свърши всичко, но това, което знаем, е че никога вече Костагина

няма да е такава, каквато я познавахме. Ще има огромни проблеми. Говорихме с Михаил Савас (радиограф) и с Катерина Манца (психолог). Те я виждат и всеки ден са заедно с нея. Михаил ми каза, че може да минат и две години, докато бъде сигурно, че опасността за живота на Костагина е преминала. Каза ни, че причината да бъде тя все още с нас е нейната смелост и сила. Тя иска да се оправи и да продължи да се бори за колегите си, както правеше и преди.

А „лекарската общност“? Получихте ли помощ от някоя институция?

В болницата Евангелизмос имаме контакт с управителя и заместник-управителя, говорим с тях и те ни помагат. Има отклик, дойдоха лекари чак от Корфу и почти всички атински болници. Има голям отклик от страна на лекарите и би било несправедливо да кажа, че имаме някаква критика към тях. Искам да кажа нещата така както са си.

Има ли някоя държавна организация, министерство, профсъюз или GSEE (шанката на профсъюзните организации), която да

е дарила пари или да се е занимала с покриването на разходите около лечението на Костагина?

Двайсет дни след като Костагина беше нападната, министър Петралия се обади на майка ѝ, а аз в качеството си на заместник-председател на нашия съюз я придружавах. Тогава Петралия ми каза, че министерството ще покрие всички разходи, даже каза, че ще им даде къща. Разбира се, не се спази нищо от обещаното. Сами се сещате, че икономическата подкрепа е изключително належащ въпрос. В момента за Костагина са закачени всевъзможни тръбички, има постоянна нужда от хора около нея, това са разходи. За да се назначи медицинска сестра, за един ден трябвават 300 евро. Как може семейството ѝ да намери толкова пари? Това семейство беше издържано от заплатата на Костагина. Това бяха 560 евро на месец плюс 150 от пенсията на майка И. Миналия септември майка ѝ претърпя операция от рак, но въпреки че самата тя има сериозни здравни проблеми, стои до гъщеря си всеки ден от 10 сутринта до 8 вечерта. От време на време ѝ се

налага да я напуска, за да се грижи за внука си, тъй като сега малкото дете е само, а както знаете, то има сърдечно заболяване. Възхищавам ѝ се даже само заради това, че се грижи на краката си. Освен обикновените хора, от които идва голяма част от покрепата на Костагина, получихме пари и от един комитет за солидарност, формиран от няколко лекари, както и от АДЕДИ (шанка на профсъюзите на работниците в частния сектор). Президентът на АДЕДИ, г-н Папаспирю, отговори още в началото. Говорих с него и му благодарих за това, че помага на Костагина и съм длъжна да му благодаря, но той имаше доста сериозни проблеми поради позицията си. В управлението на АДЕДИ, ПАСКЕ (контролиран от опозиционната партия ПАСОК) и ДАКЕ (контролиран от Нова Демокрация – правителството) не искаха подкрепата за Костагина да продължава. И поради тяхната намеса се наложи нашите ИСАП и ИКА да платят част от разходите. GSEE, от друга страна, все още няма ясна позиция от-

» » » продължава на страница 6

НОВИНИ

но. Много от тях доскоро са били представители на средната класа, но рухването на икономиката и съкращаването на работните места ги принуждават да живеят в условия, подходящи за Третия свят. •

Обща стачка блокира Франция

Обща национална стачка срещу водената от правителството на Никола Саркози политика блокира на 19 март Франция, отбелязва АФП.

Според синдикатите тези протести са много по-масови от януарските, когато да протестираше на улиците излязоха близо 2,5 млн. души. Стачката блокира цялата страна: отменени са стотици полети, спряно е движението на националните железници, училищата работят с минимален капацитет. •

Над триста арестувани при протест срещу НАТО в Брюксел

Полицията в Брюксел е арестувала 315 демонстранти, които се опитали да проникнат в централата на НАТО, съобщил белгийската осведомителна агенция „Белга“.

Един от протестиращите е успял да премине през първия ред на телената ограда, опасваща централата, и бил задържан, докато се опитвал да премине през втория ред. •

Работници взеха шеф за заложник

Работници от фармацевтичната фабрика ЗМ във френския град Питивие задържаха своя директор в кабинета му. До обсадата се стигна след серия от неуспешни преговори във връзка със съкращаване на работни места. Самият директор заяви от кабинета си, че не се оплаква, защото хората от фабриката са в много по-тежко положение от неговото. Служителите на ЗМ са в безсрочна стачка от 20 март. Във Франция американската компания има 13 фабрики с общо 2700 работници.

По последни данни безработицата във Франция е продължила да нараства силно и през февруари, когато са регистрирани 79 900 безработни. •

НАШИТЕ СИМВОЛИ

Символите на анархистите

Анархистите са използвали няколко символа в своите битки срещу държавата и капитала, не само черното знаме. Символ на анархизма става и буквата А, оградена в кръгче – същият този знак, който сте виждали по стени и мостове, има го навсякъде, дори и сега. За първи път черните знамена с буквата А се появяват в Русия, по този начин анархистите се разграничавали от други организации, използващи също черни знамена.

Черното знаме винаги се е свързвало с анархистите. Най-известен с това е бил Нестор Махно, който по време на руската революция печели много сражения под черния флаг и успява да запази голяма част от територията на Украйна свободна. През 1968 г. студенти от Париж издигат черно знаме, на което има и пришит червен плат, по време на масов протест и сблъсъци с властта.

Анархисткият черен флаг обаче се вее много по-рано и няма официални данни кога е използван за първи път.

Твърди се че първият човек, издигнал черно знаме като знак на анархистите, е била Луиз Мишел – известен участник в Парижката кому-

на през 1871 година. Според историка анархист Джордж Бекас, Луиз Мишел преминава през площада в Париж с черното знаме през 1883 година по време на демонстрация на безработните в Париж. Заедно с още 500 души след себе, си Мишел скандирала „Хляб и работа или властта!“ Могат да се намерят още стотици ма-

териали за анархистите и техните черните знамена. Скоро след това черното знаме стига и до Америка. Пол Аврич пише, че на 27 ноември 1884 година черен флаг е издигнат в Чикаго по време на демонстрация на анархисти. Счита се че това е първото стъпване на черното знаме на американска земя. Черни знамена започват да се появяват и в други страни като Англия, Испания и Италия по време на демонстрации по времето, когато се правят опити да се разбие анархисткото крило след разпадането на Първия Интернационал.

Защо е избран точно черният цвят

Черният цвят символизира глуда и мизерията, в която са били принудени да живеят работниците и тяхната ярост и огорчение от тежкия (черен) живот. По тази линия Алберт Мелцер свързва черното знаме с работническата класа в началото на 1883 година във Франция, когато изборът е бил „работното място или гладната смърт“. В началото символиката на черния флаг и черното се е използвала в знак на солидарност с убитите от

капитализма в борбата за свобода.

Хауърд Ерлих пише: „Защо ни е черно знаме? Черното е знак на отрицание. Черният флаг е знак на отрицание на всички други знамена. Той е отрицание на държавата, която поставя човешката раса в неравностойно положение. Черното е гневът на всички хора, борещи се за свободата си и изразяващи недоволството си от престъпленията срещу човечеството“.

Черно-червеното знаме

Черно-червеното знаме е сравнително отскоро. Черно-червени знамена се появяват в края на миналия век в различни конфигурации. Знамето е разделено по диагонал, образувайки два триъгълника – червен и черен. Това са цветовете на трудовото движение, известно още като анархосиндикализъм. Червеното символизира синдикализма (революционния, с основната идея за преки действия). Комбинацията от червено и черно в знамето символизира солидарността с всички хора, борещи се за правата си и за свободата. •

Анархогрупата от Шумен

СОЛИДАРНОСТ И СВОБОДА

Костагина е в тежко състояние

» » » продължава от страница 6

носно атаката срещу Костагина.

Достатъчна ли е икономическата подкрепа от движението за солидарност за сега?

Усилията на хората, които ни подкрепят, продължават и за радост е достатъчна. Лично аз останах без глуми от учудване като видях огромната и незабавна подкрепа от страна на хората не само в Гърция, но и в чужбина. Отвсякъде. И навече от младите хора. Това, което ме вдъхновява е, че младежта застана на страната на Костагина и постоянно се опитва да говори за този проблем и в Интернет, за да не се забравя.

От кога познаваш Костагина? Може ли да ни кажеш няколко думи за участието ѝ в ПЕКОВ?

Костагина дойде тук към края на 2002. Когато си намери работа тук, веднага потърси синдикат. Намери нашия съюз и дойде при нас. Още в първия момент видяхме, че тя е жена с блестящо образование, с воля, сила, непоколебима относно синдикализма; предложихме ѝ да стане част от съюза ни. В началото ни каза, че иска да се присъедини, но не може, защото все още не говори

гръцки добре. Казахме ѝ че няма проблеми и че може да научи езика постепенно. Накрая тя и майка ѝ се присъединиха.

През 2004 проведохме избори и Костагина беше избрана в съвета на съюза ни. Не казахме това на работодателите ѝ, защото знаехме, че ще има проблеми. Искахме да я предпазим, защото знаехме, че я репресират. Искахме да я предпазим, знаехме, че има малък син, чието сърце беше оперирано наскоро. И така, в началото тя ни помогна с всичко, с което можа. Подкрепяше съюза с всички сили. Винаги гледаше да помогне на съюза. Бореше се. До 2006 нямаше проблеми с работата си. През 2006 имаше проблем с 5-дневната работа, но също така и със съобщението от ИКА, които твърдяха, че по-малко от 30 часова работна седмица вече няма да се осигурява като категория „тежка“ труд, а като „смесен“.

Компанията на Икомакс (ИКОМЕТ) обяви, че задължава работниците да взимат 30 минутна почивка. По този начин да работят пет часа и половина вместо 6 и така да намали трудовата категория от „тежка“ на „смесена“, заради което и свали заплатите от 720 евро на 560. В средата

на 2006 имаше нови проблеми, защото Костагина се опитваше да защити правата си. Тези „джентълмени“ не подписаха нов договор с ИСАП (атинската влакова компания) – предишният им беше за 6 часа и следователно служителите работеха 6 часа и на ИКОМЕТ като подизпълнител им се плащаше за 6 часа, но те плащаха на работниците само за 5 часа и половина.

Започнахме тристранни срещи, но нямаше какво развитие. Присъстващите представители на влаковата компания бяха информирани, че ИКОМЕТ са подписали за 6-часов ден, но плащат на работниците си за 5 и половина и че това е незаконно и трябва да се отхвърли от ИСАП. Нищо от това обаче не беше записано в официалните документи, защото инспекторите по труда не го направиха. Отидохме до GSEE, дадохме им записките и председателят поиска от генералния секретар Контос да организира тристранна среща. Тя се състоя и там се срещнаха работниците от центъра, GSEE и конфедерацията, както и работниците от Пирея. Там изживяхме нещо, което аз – синдикалистка от 1984 – не бях виждала дотогава. •

(следва)

ВЪОРЪЖЕНИТЕ БОРБИ

Метеж в Бангладеш

На 25 февруари 2009 г. в столицата на Бангладеш Дака избухва въоръжен метеж, организиран от войници от корпуса „Бангладешки стрелци“ (нередовни военни формирования на граничарите в Бангладеш). Те вземат щабквартирата на граничните войски в града и местния търговски център с огнестрелно оръжие и минахвъргачки. Единствените им искания са за увеличаване на заплатите, парите за храна и отпуск, както и подобряване на условията на труд. В престрелките загиват около 50 офицери от Бангладешката армия. Безредиците се пренасят и в други градове, а за да попречат на бунтовниците да кординират действията си, властите изключват мобилните комуникации в цялата страна. Жертвите от конфликта вече надхвърлят 100 души.

Бангладеш е една от най-бедните страни в Азия. Годишно в нея от глад, мизерия, болести и природни бедствия умират хиляди хора. В страната, в следствие на влажния и горещ, климат редовно избухват огромни наводнения и пожари, които довеждат до смъртта на хиляди хора. •

Въззвание към ФАБ и анархистите

Като начало искам да спомена няколко думи за моя изминат път на идейна и организационна борба, надежди и мечти за свободно равнопоставено общество.

Роден съм на 1 януари 1931 г. Започнах стръмния път на анархизма 6 месеца, преди да започна 15 години, ученик в гимназията в гр. Петрич през 1944 г. След завършването на гимназията, наместо университет, арестувах ме при погрома на анархистическото движение в България на 16 декември 1948 г. в родното ми село Капатово. Оттам през Петрич и Благоевград. Прекарах 22 дни на нечовешки, болшевишки инквизиции и изпитания. Временното освобождаване ми отвори три пътя: на морално падение – да стана болшевик, да поема към лагерите на смъртта или бягство в изгнание. По неволя избрах последния път – бягство в Гърция. Един месец по гръцките затвори, 2 месеца в лагера на емигрантите в Лаврион. За да се спаси от глада малката ни група, се наложи да станем вакадджия. Бяхме трън в очите на гръцките власти и се наложи преждевременно да заминем на другия край на земята – в Нова Зеландия.

От бунтовното народно анархистическо движение в България, занас, визгание, останана само носталгията. При всичките морални и материални мизерии, вечни спътници навсеки изгнаник, ние, анархистите най-малко на брой в чужбина бяхме най-добре организирани около Парижката организация и нашата трубуна, списанието „Наш път“, изразяващо принципите на ФАКБ.

С течение на времето нашата организация и в емигрантство пострада, както всички други. Средата, в която живеехме и се движихме, и днес още е напълно противна на нашите хуманни идеи, благодарение на всемогъщия долар. Държавният октопод със своите специални инструменти – медиите – ежедневно убива всякаква вяра на човека в себе си или пък надежда за някакъв идеал на пълна свобода, солидарност и независимост между хората. Най-голямата цел на всяка държавна власт без изключение е била и днес още е пълното унищожение на най-човешкия идеал – Анархия – или по нашето – Безвластие.

Нашият идеал постоянно се обявява за страшилище и система на безредие. Така е вътълпено от векове в мозъ-

ците на простите хорица, жертви на административни и религиозни йерархии. Цял живот се мъча и с малко успех да обяснявам истинското лице на анархизма – свободно федеративно общество с демократично самоуправление върху фундаменталните принципи на идеала Анархия – СВОБОДА, СОЛИДАРНОСТ и ВЗАИМОПОМОЩ. На всички е повече от ясно къде се крие силата и възхода на гържавата и капитала (пари и власт) – монополи и експлоатиране на народа. Властите са успели да вътълпят на народите, че единственият път е тяхната фалшива и извратена гържавна демокрация. Историческите социални движения, анархокомунистическите идеи и принципи на Бакунин, Кропоткин, Малатеста, Толстой и много други върховителни на потиснатата класа от 18 и 19 век, подквасени още от древногръцките философи Зенон, Демокрит и други, бяха тежко зашеметени от лъжливия руски болшевизъм и след това от италианския фашизъм и немския нацизъм. Неусъвършенстваният още капитализъм в онзи период беше поставен на колена в своята предсмъртна аго-

ния, но успя в своите манипулации да дезорганизира и тласне работника по глухата улица на бездействието. Този последен стадий прогължава и днес, с бясно реакционно развитие и собствени кризи, напомнящи края на робската Римска империя с безбройните бунтове за истинска човешка свобода. Бунтовете по света станали част от нашето всекидневие, един от най-забележителните близо до нас е този на анархистите в Гърция.

Ето защо аз апелирам към ФАБ и всички анархисти:

Времето е дошло за нови преки организирани и стратегически действия, да се подготви народът за идващата Социална революция и новото утро на напълно свободното и равноправно общество.

1) В най-скоро време трябва да излезем със специално подготвен манифест-програма към народа, кои сме ние, анархистите и за какво се борим.

2) Ясно и категорично, на народен език да се обясни един път завинаги самата дума анархия и анархокомунизъм.

3) Принципите на анархизма и тяхното успешно при-

лагане – приложени най-добре в революционна Испания (1936-1939). Това нека бъде като доказателство за невярващите, които още мислят че анархията е безредие и утопия.

4) Брошурката (тази малка библия) да се издаде в хиляди екземпляри и да се разпрата по всички посоки, да стане достъпна във всеки дом, книжарница, заведение, читалище, училище, университет и работно място.

5) Приятелите от ФАБ да подготвят и изпращат групари, както се практикуваше в миналото, в провинцията и различните градове и да организират революционни ядра по места, да водят дискусии и дебати в тясна връзка с горната брошура за реализиране на анархизма.

Поговорки има доста за подобни работи, една от тях гласи: „Каквото направил, това ще вземеш“. Ако посадим, щенаберем, иначе – край.

6) С първата крачка от организационната работа, след като се опознае и разбере реалната същност на анархизма, ще се отвори пред нас широко поле към неговото осъществяване, иначе ще тъпчем на място. •

*Винаги ваш другар,
Златко Златков*

НАУЧЕН КАПИТАЛИЗЪМ

Социология и манипулация

» » » продължава от страница 3

не могат да бъдат изместени. Факт е, че социологическите агенции си вадят хляба от маркетингови изследвания. Политическите изследвания са в известен смисъл витрината. Никои не би ви възложил маркетингово изследване, ако не сте в състояние да предскажете едни избори. Така че пазарният принцип и пазарната конкуренция съществуват и тук. Свързан с този пазарен принцип е и въпросът с публичността. В крайна сметка собственик на изследването е този, който си го е платил. Не всеки научен труд е публичен. Той става публичен, когато неговият собственик реши да го направи публичен.

Въпросът за „мозъчните тръстове“ (т. нар. „тинк-танкове“) в Източна Европа без съмнение е неотделим от въпроса за експанзията на схемите на неолибералното мислене и на тяхното влияние върху реформите в страните от бившия комунистически блок. Това е мислене, което се опитва да привилегирова логиката на пазарната „рационалност“, да съдейства за приватизирането на света и да не-

утрализира пречещите колективности. По този начин се фрагментаризира всяка съпротива, което е свързано с налагане на теории дошли от други контексти. В статия за американския антиинтелектуализъм Лоук Вакан показва как парадигмата на пазара се налага върху множеството социални дейности, как се купуват лобита, как завършват елитните политически училища вече започват да работят в големите икономически компании, как високоставени държавни чиновници са свързани със средите на многонационалните фирми и банки. В този контекст той е твърде критичен към „мозъчните тръстове“ и към нелоялната конкуренция и интелектуалния дъмпинг на изследователските институти по вземане на решения, по публична политика: никаква нужда от независими мислителни, докато стотина „мозъчни тръста“ шестват във Вашингтон, като произвеждат по поръчка своите шлифовани учени компилации – тлъсти документи, за предпочитане с цифри, и онези сушави доклади за оценка, добре направени, за да отговарят на изискванията в момента.

Много от тях се оказват просто фабрики за думи – нов пропаганден език, който обслужва не гражданските структури, а вертикалните структури на властта и подчинението.

Много от подобните институции по света съществуват поради своите дарители, заради своите дарители и в търсене на дарители.

Някои от „мозъчните тръстове“ съвсем не са генератори на нови идеи, а са просто транслатори на консултантската дейност и собственици на бизнес предприятия. Клиентът се интересува от качеството на продукта и от неговата цена, а не какъв метод е употребил за създаването му.

В годините на прехода медиите у нас не успяха да се обособят като автономна структура на гражданското общество – основана причина за това се състои в особеностите на медийния бизнес. Медийният бизнес у нас по правило не е бизнес „от“, а „чрез“ медиата. Особено това важи за националните всекидневници, част от които са напълно губещи издания и не би трябвало изобщо да съществуват, ако животът

им зависеше само от пазарната логика. Непрозрачното им финансиране, нерядко водещо началото си от считани за престъпни родни и чужди капитали, предопределя поръчките профили на тези издания. Интересът на поръчителя се защитава чрез кампании за или против определена политика, личност или друга медия. Средствата са най-разнообразни. Може да са съвсем нормални журналистически похвати – почистващи на реални документи и факти разкрития, насочени към определени хора, но с престорен граждански интерес. Това могат да бъдат също така и лобистки кампании в подкрепа на определена законодателна промяна, облагодетелстваща единствено частен интерес, но представяна като благо за всички. Могат да бъдат и дълготраен PR, целящ лансирането или дискредитирането на една или друга личност или група.

Страниците на вестниците се ангажират постоянно с PR материали за определени политици, бизнесмени и псевдо-културни дейци. Тези материали не са платени по тарифите за реклама и PR в касите на изданията. Вместо това главните ре-

дактори и техните заместници на бартер тропат лични капитали, не е задължително да са финансови. PR-ът за фирми и бизнесмени почти винаги е добре заплатен, пак не е непременно в касата на вестника.

Основен икономически закон е, че малките пазари, какъвто е българският, никога не печелят освен при монопол. Няма страна с размерите на България, в която медиите да печелят, освен при осигурено монополно положение. Това обуславя фактически невъзможността да има медии в такава гържава на пазарна основа. Ако не съществуваша извънпазарни отношения, ние нямаше да имаме нито една медия.

В реалното си функциониране фабриките за обществено мнение действат в триеднотелното „изследване-тиражиране-легитимиране на политическото действие“ и точно в това си качество се явяват примамливи за редица социални, икономически, политически и културни йерархии. Това от своя страна, е главното основание за подозрения към техните проучвания, резултати и анализи. •

*(с малки съкращения)
Даниел Пенков*

„Активна пропаганда“ и анархия в Словения

Интервю с Туне, вокалист на „Активна пропаганда“, за Свободна мисъл

Здравей, Туне. Кога и как точно решихте да създадете групата?

Активна пропаганда беше създадена през 1999 година в окупираното място (скуот), наречено „Цукарно“. Това беше място, окупирано от млад анархистки и антифашистски колектив, хора, които са активни в тази сцена де факто създадоха групата и тя се превърна в нещо като медия за всички в този скуот.

Името ви звучи съвсем простичко и обикновено, но казва много неща, как го избрахте?

Да, на словенски „активна пропаганда“ означава също и „пропаганда на дело“, така че от една страна имаме предвид анархистката тактика, която е била използвана към края на 19 век и използвате това име, не защото подкрепяме тази тактика 100%, а защото мислим, че е важно да представим активистката част сред пънк и хардкор сцената. Винаги казваме, че в днешно време не поддържаме напълно тази тактика – „пропаганда на дело“, но също така, че през 19 век това е била една от тактиките на анархистите за преки акции срещу ли-

герите, правителствата и че днес, чрез музиката си, ние също казваме, макар и по различен начин какво мислим за същите тези неща. От друга страна на словенски „активна пропаганда“ може да означава същото и което вероятно значи на български – просто *активна пропаганда*.

На какви фестивали и концерти свирите? С какви групи колективи поддържате връзка?

Ние свирим вече 10 години, така че имаме контакти в почти цяла Европа и свирим на много концерти и фестивали във всички части на Европа, но за нас най-интересната част винаги са били Балканите. Два пъти сме имали турне в балканския регион – Хърватска, Сърбия, Румъния, Македония и Гърция, а също така сме

свирили много пъти в Германия, Австрия, Швейцария и други европейски страни.

Къде сте свирили в Гърция и какви контакти имате там?

В Гърция сме имали досега три концерта – един в скуота „Стрийт атак“ в Солун, друг беше в скуота „Вила Малиас“ в Атина – това е много добър скуот с много анархисти живеещи там и наистина добро място, а също веднъж свирихме на един фестивал, наречен „Армия на желанията“, не мога да си спомня името на града. Имаше връзки с Антиавторитарно движение в Гърция още от 2003 година, когато бяха протестите срещу срещата на ЕС в Солун.

Какво можеш да кажеш за вашите отношения с анархистките групи в Словения и в други страни?

Аз съм част от Инфошоп колектива в „Метелкова“ и също от инициативата за анархистка организация. Опитваме се да развием и подпомогнем развитието на анархизма в Словения. Също сме във връзка с групи от други страни, разбира се на първо място с хора от съседните страни – в Италия, с Федерацията на италиан-

ските анархисти, с групи по-малки групи, които са също част от ФАИ, като тези от Триест и Угине, които са близо до словенската граница. Имаше също контакти с други групи, които са част от Интернационала на анархистките федерации (ИФА) – например с Чехословашката анархистка федерация, с Анархистката федерация на Британските острови и с други, като се опитваме да създадем някакъв вид сътрудничество.

Може би е хубаво да дойдете и в България в такъв случай – ние от ФАБ също сме част от ИФА.

Да, абсолютно! Знам за това.

Какво мислиш лично ти за анархисткото движение в днешно време, най-вече тук на Балканите, но и въобще?

Простичко казано, мисля, че във време на криза на системата, това е голяма въз-

можност за всички политически групи и течения да се опитат да представят различни алтернативи и в този смисъл смятам, че анархизмът има големи възможности не само да предложи алтернатива на съществуващата система, но и като метод на действие да бъде правилно използван. Много групи и колективи не се определят открито като анархисти, но използват същите принципи и методи и мисля, че това е важно за анархисткото движение. Не е толкова важно да кажеш „ние сме анархисти“, но ако използваш анархистките методи – това е анархизъм и това е бъдещето!

Какво мислиш за последните събития в Гърция?

Беше голям тласък за всички движения в Европа, също и в Словения. Показаха ни, че е възможно.

Какво ще кажеш на анархистите в България и на читателите на вестника?

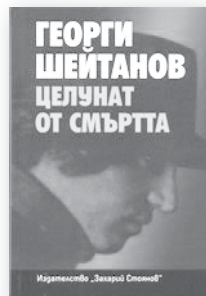
Може би това, че трябва да имаме по-силни връзки. Бях в контакт с някои хора в България преди и мисля, че е наистина важно да изградим истински връзки и да си сътрудничим за бъдеще. •

СМ

НИКОЙ НЕ Е ЗАБРАВЕН

Гео Милев и Георги Шейтанов

И л и н о в и з а п и с к и п о и с т о р и ч е с к и н а и в и з ъ м

В началото на тази година издателство „Захари Стоянов“ издаде книгата „Георги Шейтанов. Целнат от смъртта“. Повод да си спомним за

едно от най-светлите имена в историята на българския революционен анархизъм и българското свободно слово със статията на ямболския писател, поет и драматург Христо Карастоянов.

Братът на Георги Шейтанов е бил, госпожи и господи, обезкуражаващо категоричен. „Дълбоко съм убеден – казва – от разговорите, които имах с брат си преди заминаването му за София, че организирането и излизането на списание „Пламяк“ е негово дело, на Георги. Също съм убеден, че Гео Милев под влияние на брат ми се ориентира към революционни позиции.“

И това още нищо не е, защото той продължава още по-убедено: „Немалка заслуга има и за написването на поемата „Септември“. Това се потвърждава и от изказванията на някои другари, меж-

ду които и съпругата на поета.“

Последното е вярно, понеже го има написано в съществуващ текст – всички тук знаем за онова писмо, от което ни докосва гъхът на едно друго време, с едни други гуми и с друго значение на думите, и в което действително се съдържат намеци за влияние на Шейтанов над Гео Милев, включително и в творческо отношение. Всичко останало обаче е твърде стъписващо, за да го приемем докрай. Всъщност, категоричният тон и категоричните твърдения са си естествени: става дума все пак за оня особен вид спомени, които се поръчваха от околните исторически музеи, депозираха се там и най-често там си и оставаха. Помним, че целта на тази специална книжка никога не е била да се попълват белите петна в историографията. Целта беше максималното героизиране на човека от спомена и това обикновено се постигаше посредством прикачването му към други имена и събития, разбира се, вече приети за героични. Ако все пак някога тия папки излизаша

от хранилищата, те биваха внимателно редактирани и прецедени в зависимост от това на кой етап от социалистическото развитие се случваше евентуалното им публикуване и чак подир туй се предлагаша като достъпно четиво или в брошури, или направо в изданията на Партиздат, за да ни служат в рамките на политическите ни учебни години.

Пак туй категоричен е и Кирил Кръстев, светла му памет. Като ни разказва как е запознал през есента на 1923 Гео Милев и Георги Шейтанов, слискайки ни с подробности за това как Шейтанов му обади по пътя, че носи бомба и пистолет, но как самият той не изпитал обаче никакъв страх, цитирайки безпогрешно какво е казал после Шейтанов, а какво му е отвърнал – „с повишена пламенност!“ – Гео Милев, той приключва епизода така: „Тази вечер се уговори сътрудничеството на Георги Шейтанов като неофициален съредактор по идейно-политическата част под бащиното му име Георги Василев.“ И пак само по последните гуми спор няма: точно туй се е подписвал Шейта-

нов в „Пламяк“. Тези редове са от излязлата през 1988 година в „Български писател“ книга „Спомени за културния живот между двете световни войни“ – четиво, гоставащо инак голямо удоволствие, сегиз-тогиз каращо внимателния читател да избухва в смях, но туй или инак четиво-мемоар. Човешката памет е нещо твърде услужливо, за да си позволим да я използваме като доказателствен материал. Туй че в мемоарите често срещаме симптомите на онова мнемоническо явление, познато на историците-наивисти като „Синдром на Мюнхаузен“.

На другия край обаче е Георги Марков. От средата на шейсетте именно този професор неясно как иззе всички права да ни учи на Гео Милев от най-последна (разбира се, партийна или поне партийно-издържана) инстанция. При него се получаваше тъкмо обратното. От предговор, а после вече и от студия в студия, той лесно и безпроблемно ни преразказваше съдържанието на „Пламяк“, пълнеше си томове и вразумително ни разясняваше като на кретени кой

точно е организиран и списвал списанието: Гео Милев. И точка. Никои друг. Слуховете за някакво съучастие на Георги Шейтанов в тази работа не се приемаха дори за сведение. Това беше здравословно, но и досадно, защото излизаше, че поетът въобще не е имал ни литературни приятели, ни съмишленици и да се ненацуди човек защо в такъв случай изобщо го е издавал той „Пламяк“. Самото „Пламяк“ съществуваше в литературните пространства само като представено от професора, а инак беше проблем да го видиш с очите си и да го прелистиш със собствените си ръце. Специално за мен този проблем се разреши с бележка, че пиша дипломна работа за Матвей Вълв, пък той нали можем също и печатал в „Пламяк“ (все още като Матвей Босаяка), та туй се уредих. Не казвам, че беше забранено издание или да го четеш беше въпрос на дисидентска храброст. Просто го нямаше. Препечатваше се, но го нямаше. Георги Шейтанов обаче си беше нещо наистина забранено. Когато

» » » продължава на страница 10

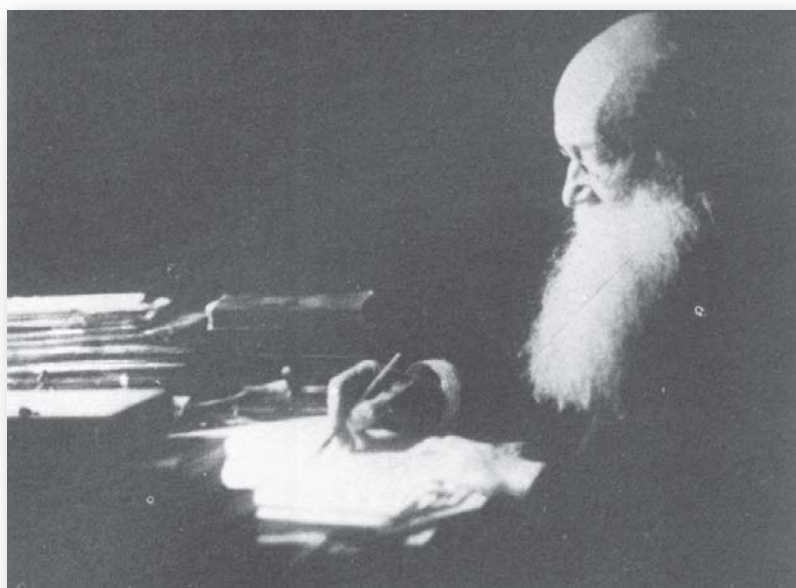
Философията на Пьотр Кропоткин

» » продължава от брой 11/2008

Изходни позиции във философските изследвания на Кропоткин

Сред философите, чиито трудове Кропоткин е изучавал, най-много му допаднали видните представители на позитивизма – Огюст Конт и Хърбърт Спенсър – именно те са оказали най-силно влияние върху него.

Още в началния период на научната си дейност (1862-1874 г.) Кропоткин е силно привлечен от стремежа на Конт и Спенсър към интегриране на различните научни области в единно цяло от позициите на позитивизма, чрез изследване на съответните проблеми само с научни средства, върху основите на опита, който синхронизира с характера на неговите научни изследвания и предварително формирани се философски нагласи. Той изучава техните трудове, даже заедно с брат си превежда на руски език „Основи на биологията“ на Спенсър и, естествено, изпитва тяхното благотворно влияние при формирането на философската си позиция. Това влияние намира израз (1) във

вниманието, което отгеля в „Съвременната наука и анархията“ на Сен-Симон, Конт и Спенсър, (2) в оценъчните твърдения за тях и (3) най-вече в подхода при някои негови изследвания, като на първо място ще споменем „Взаимопомощта като фактор на еволюцията“.

Кропоткин пише: „Необходимостта от синтетическа философия е била разбрана даже през осемнадесетия век от енциклопедистите и по-късно, в още по-ясна форма, от Сен-Симон. Но в първата половина на деветнадесетия век Огюст Конт предприел същия този труд в строго научна форма, от-

говаряща на най-новите развития в естествените науки. Доколкото работата се отнася до математиката и точните науки изобщо, Конт е изпълнил задачата си по един забележителен начин.“¹; „Сен-симонистката школа и получила в нея своето начало позитивна философия са гали на деветнадесетия век редица забележителни исторически трудове, в които произходът на властта, частната собственост и държавата са се разглеждали от действително научна гледна точка.“²; „Принципи на биологията“ е много специален труд, в който Спенсър, след-

вайки линията предварително посочена или набелязана от гения на Конт, показал как би следвало да се появи животът на нашето земно кълбо. Тук Спенсър отчасти е изпреварил Дарвин.“³

Това влияние от страна на Конт и Спенсър върху Кропоткин обаче не е буквално, чисто механично; от самото начало то се пречупва през призмата на научните му изследвания и предварително формиралите се у него философски убеждения и нагласи, впоследствие също през призмата на социалните му схващания и на жизнения опит, натрупан в хода на революционната му дейност. Това намира израз в редица критични бележки по техен адрес. В частност, Кропоткин критикува Спенсър за агностическия момент във философията му – приемане на принципно непознаваемо (тази критика в още по-висока степен се отнася за Конт), за отстъпления в някои случаи от индуктивния метод и замяната му с ненадежния метод на аналогията; особено силно критикува Конт и Спенсър за някои техни социално-политически схващания.

Като обща оценка на делото на Спенсър, а с това и

на позитивизма по линията Сен-Симон–Конт–Спенсър, звучат думите: „От този момент, в който започваме да се стремим да създадем синтетична световна философия, включваща също живота на обществото, ние неизбежно стигаме до извода, че сме длъжни да сържаваме, властта на човека над човека. Ние стигаме до предвиждането за неизбежността на анархията. В този смисъл Хърбърт Спенсър е помогнал философията да стане анархическа.“⁴

С тези думи Кропоткин елегантно ни разкрива своето място и роля в процеса на развитието на философията: да говорим делото на Сен-Симон, Конт и Спенсър, като направи стъпката, превръщаща синтетичната позитивна философия в анархическа. •

(Следва)
Ст. н. с. I ст.
г. ф. н. Борис Ченгов

БЕЛЕЖКИ

¹ П. А. Кропоткин, Хлеб и воля/Современная наука и анархия, Изд. „Правда“, Москва, 1990 г., с. 261.

² Пак там, с. 304.

³ Пак там, с. 563.

⁴ Пак там, с. 574.

НИКОЙ НЕ Е ЗАБРАВЕН

Гео Милев и Георги Шейтанов

И л и н о в и з а п и с к и п о и с т о р и ч е с к и н а и в и з ъ м

» » продължава от страница 9

през 1986 година в Ямбол се разреши да се проведе научна конференция по повод деветдесетгодишнината от рождението му, научният ръководител Иван Сарандев каза едно към едно, че е възлюбващо да се участва в това събитие, защото дотогава самото споменаване на името на Шейтанов беше доказателство за неблагонадеждност.

През същата 1986 година обаче нещо вече се беше променило и сам Георги Марков точно се беше съобразил с тая и видима, и шумна промяна. Тъкмо тогава „Български писател“ издаде фототипно целия „Пламък“ и просто вече нямаше мърдане: списанието беше в ръцете ни – истинско и живо, мисля, че се казва „автентично“, а не пре-пре-преправено от недосегаеми редколегии, в смисъл най-малкото нормализирано като език, според както веднага се оказа. Безценното издание си беше все още под редакцията на Георги Марков, преговорът и той беше негов, а там вече присъстваше Георги Шейтанов.

Беше невъзможно да не присъства, но пък и Георги Марков не се предаваше!

Слушайте сега какво стана.

Като ни посочва „характерни идейни тенденции“ в „Пламък“, професорът ги изброява тия тенденции до три. За първата казва, че бихме я обозначили като демократично-антифашистка, третата според него е комунистическата тенденция, а втората, казва, е анархистическата. На нея той е отделил най-много място – сигурно, защото е било нещо ново и е трябвало да ни бъде обяснено максимално правилно. И той го прави. И ето как го прави: „Трябва определено да се каже, че тя (тенденцията де, анархистическата дето била) не влиза в платформата на списанието. Тя е резултат от факта, че сътрудници на „Пламък“ са известни български анархисти и те със своето мислене внасят идеи и постановки на анархизма. Несъмнено Г. Василев ще да е причината, за да видим на страниците на „Пламък“ отбелязани с рецензии такива книги като „Етика“ от П. Кропоткин, „Анархи-

змът“ от проф. Хектор Цоколи, „Психология на анархиста“ от проф. Амон, а в книгата – „Анархистическата нравственост“ от П. Кропоткин, „Към младите“ от П. Кропоткин.“ После, малко така учуден и недоверчив, той ни обяснява, че като поставял в центъра на социалния живот личността, Шейтанов „...вижда развитието и усъвършенстването на обществения живот преди всичко през призмата на нравственото и духовно извисяване на личността,“ но светкавично предупреждава, че „Влиянието на анархистическите идеи в списание „Пламък“ обаче не бива нито да се надценява, нито тълкува в абстрактен план.“ Сиреч брани издателя нямам представа от кого, и въобще гласността си е гласност, но доктринерството в литературната историография си беше живо, радваше се на добро здраве, понеже си беше все още партийна и държавна политика и понеже беше въпрос на прехрана за мнозина.

Толкоз по въпроса за инак жаркия като тема на отличник предговор. Аз лично толкоз го и четох тогава, за-

щото по-важното беше, че в ръцете ни беше самото списание и всички ние, щем не щем, изумени видяхме, че изучаваната като гарантирано (доказано) авторска (на Гео Милев) програмна статия „И свет во тме светитися“ просто са ни я пробутвали дотогава ей така, а ние сме я приемали като такава на юнашко доверие. А то са ни лъгали още с първото ѝ изречение. В издаваните преди съчинения на Гео Милев то неизменно гласеше: „Кулата от слонова кост, в която живеят поетите, рухва раздробена в жалки уломки.“ А пък фототипното издание ни посочи нещо различно: „Кулата от слонова кост, в която живеят КОСТИТЕ, рухва“ – и натамък за уломките вече е същото. Не е нужно да си професор, за да отбележиш тая очевидна грешка на незнайния печатар-словослагател поне под линия. Нали? Ако въобще е само механична грешка в собствения смисъл на думата... Защото по един съвсем друг, разбира се, повод Габриел Гарсия Маркес, разказвайки в интервю за „Огоньок“ как ако на последния ред допусне ПРАВОПИС-

НА ГРЕШКА, веднага захвърля цялата готова страница в коша и я почвал отново; той, според думите му, години наред не можел да се научи защо прави така и като мислил, мислил, мислил, разбрал отговора: все не можел да се отърве от усещането, че правописната грешка всъщност не е стилистична грешка. Толкоз. Държавните професори обаче не обръщаха внимание на тия неща. За тях грешката е само нещо там за поправка и те го поправяха, и напълно правилно го поправяха, но според мен е потресаващо, че никъде не се казваше: вижте, тука имаше една грешка, печатарят е виновен, ама вече е оправена, не берете кахър! Дори не и в академичните издания! Вижте, в тия издания априори се нормализираше въобще правописът, а това е вече страшно. Имам предвид, че всичкото онова безумие от фантастични тирета, точки и запетаи, многоточия, разхвърляни из печатните текстове от ония времена, е било преднамерено безумие. •

(продължава в
следващия брой)
Христо Карастоянов

Вим Вендерс: киното „По пътя“

„Road movies“ е името на създадената през 1976 и работеща до днес филмова компания на Вим Вендерс. Името само по себе си изразява битническата философия на един кинотворец, но освен неговите филми, къщата продуцира много други.

Няколко години поред знаменитият режисьор е фокус на българските киносъбития. Тази година той беше официален гост и закри 13-тия „София Филм Фест“ с най-новия си филм „Снимки в Палермо“.

Авторът на емблематичните „Криле на желанието“, „Париж, щата Тексас“ и „Буена Виста соуъл клуб“ е роден на 14 август 1945 година в град Дюселдорф, Германия, в семейството на хирург.

От малък е потиснат от разделението на Германия и запленил от „Американската мечта“ – комикси, Мики Маус, флипери, битническата литература, непознатата идея за „свобода“ и най-вече рокендрола. Отдаден на мечтата си за живот по пътя, младият Вендерс тръгва по нейните следи. Живее и работи в Париж, но се връща Мюнхен, където учи кино. През тези години гледа всички филми, които успее да намери, и пише статии по тях. Създава някои късометражни филми и се запознава с хора, с които работи и до днес – операторът Роби Мюлер, монтажистът Петер Пржигода и писателят Петер Хангке. Признанието на Вендерс идва с първия от „роуд“ филмите „Алис в градовете“, който е част от трилогия и бързо го прави най-известният режисьор в Германия. Още тогава се появява неговата голяма тема: взаимоотношенията Европа-Америка. Преследвайки своите търсения, режисьорът замисля да живее и работи в САЩ. Там претърпява културен шок от разминаването на детския идеал и потискащата действителност. Разказва, че първите дни е прекарал пред телевизора, не вярвайки на очите си, зашеметен от американската телевизионна машина за промивка на мозъци. Шумна, безвкусна, раздърпана, презираща хората – нарича той американската система, работеща чрез телевизията. Осъзнава как образите и телевизията в САЩ са само реклама и не вършат нищо друго, освен 24 часова пропаганда. Години наред все пак остава в САЩ, макар да констатира за американската мечта, че е „Безследно изчезнала“, правейки паралел с първоначалното заглавие на романа на Кафка „Америка“.

Въпреки това в САЩ Вендерс създава едни от най-го-

лемите си шедеври като „Париж, щата Тексас“, който печели Златна Палма, и покъсния „Хотел за милион долара“, който отново обръща погледа на зрителя към отрицателните, странните – онези, за които обществото не говори, и техният антипод – любимците, „избранниците на съдбата“, като поставя въпроса за противоположността на човечността и „успеха“ в съвременния свят. Днес Вендерс се завръща на Стария континент със „Снимки в Палермо“. В центъра на историята е градът, видян през очите на скитник, пътешественик, пришълец.

При Вендерс местата не са просто места, а главни герои. Това започва още от „Криле на желанието“, където главният герой е Берлин и немското заглавие на филма е „Небето над Берлин“. Заедно с Петер Хангке започват да работят по него, без сценарий, а идеята за ангели, наблюдаващи града, изниква от само себе си, докато се разхождат. Имената на улиците, надписите – „Ангелски двор“, „Улица на ангелите“, „Ангелски шабраван“, дори самият Ангелс, който още присъствал тогава в пространството, случайно дочува в таксито песен. На пръв поглед приказен, филмът, както и продължението му „Далечна близост“, засяга философски, екзистенциални проблеми, а едно от многото послания сякаш ни напомня, че „ангелите“ – това сме ние, живите хора, а съдбата на човека е в неговите ръце.

Подобно на местата, друг участник във филмите на Вендерс, който се радва на повече внимание от актьорите, е музиката. Тя не е просто фон. Няма нито една случайна песен или изпълнител – те всички носят духа на свободата, рокендрола, блуса, джаза – подземята и паралелен на комерсиалната страна свят на истинското творчество. Героите му много често са неизявени артисти, търсещи, но непознати творци. В документалните си филми „Буена Виста Соул клуб“ и „Душата на човек“, той ни запознава с реални хора, срещата, с които докосва зрителя по неповторим начин. За Вендерс музика и рокендрол е почти едно и също, чрез него той още като дете открива удоволствието от това неповторимо изкуство. По този повод пише: „Лу Рийд, вокалистът на „Велвет Ъндърграунд“, казва „Рокендролът спаси живота ми“. За мен беше точно така. И ако не е било съвсем спасяване на живота, то при всички случаи беше спасяване **от** някакъв друг, безрадостен живот“.

В последния си филм „Снимки в Палермо“ – историята на пътуващ фотограф, осъзнаващ, че е смъртен – Вендерс отново изследва, пътувайки, местата и музиката. Главните герои са Палермо и вокалистът на Ди Тотен Хозен, Кампино. Филмът сам определя като рокендрол филм, защото е за смъртта, която авторът нарича табу в киното. Действително, за разлика от рокендрола и блуса, седмото изкуство не говори за смъртта по такъв откровен, наивно-патетичен начин. Тази форма на представяне на „вечния спътник на човека“ е сравнима със старинните фрески, като тази която виждаме в „Снимки в Палермо“. Филмът е противоречив, но не остава зрителите безразлични. Това, което прави Вендерс, е гротеска, подобна, действително, на рокендрол песен за смъртта – където Смъртта се „явява“ като кичозно „средновековен“ типаж – гримирана и абсурдно костюмирана, тя ни „говори“ мъдрости в разрез с фетишисткия си имидж. От друга страна има и сериозен поглед върху вечния въпрос. Достатъчно сериозна е идеята, че лицето на смъртта е всъщност лицето на всеки един човек... Вендерс сам се представя като ревниво дете на 1968. Без свян, че може да бъде отхвърлен като творец, или да „развали ореола“, който му е създаден, поставя пред съвременния зрител, така както може, отново култовите идеи – за любовта и живота тук и сега. Колкото и познато да звучи, хубаво е, че има кой да ни подсеца, без да му пука за имиджа. Вендерс признава, че говоренето за

смъртта е трик, начин да говори отново за живота и че филмът „от самото си раждане е проблемно дете“, противопоставяйки го на „Криле на желанието“ като филм за живота. Във филма за живота става дума за смъртта – един ангел се отказва от безсмъртието, за да разбере какво е да бъдеш човек... и обратното, „Снимки в Палермо“ е уж за смъртта, а всъщност – за преоткриването на радостта от живота. Отговорът на древния съвет „Помни, че си смъртен“ е „Помни, че си жив“. Това ли е, според вас, имунизацията срещу тази, както я нарича режисьорът „глобална болест“ – липсата на време и постоянното бързане?! Филмът е хибрид между американско и европейско кино – въпреки обвинението в комерсиализъм, за мен той е един вид експериментален за самия Вендерс. Неприемането му масово от публика и критика го доказва по свой начин. Според автора това е интерактивен филм и очаква от публиката „обратна връзка“ – дава много, но колко ще ти даде зависи от това доколко ще му се отдадеш. Така и го представи на срещата си с публика, почитатели и журналисти в София. Той разговаря с нас в „Дома на киното“, където се появи и съпругата му, Доната, която е фотограф. С радост установих, че мнението ми за любовта и това на любимия ми режисьор съвпадат.

Вендерс: В песните любовта винаги продължава вечно, защото думата завинаги, на английски „forever“, се римува с много други думи. И в живота може да продължава вечно, но той самият е ограничен във времето. Погледнато по-общо, мисля, че именно любовта е двигателът. Тя е, която движи човешкия род, цивилизацията въобще. Защото омразата просто убива всичко.

Вярвате ли в любовта след смъртта?

Вендерс: Да, удивително! Единствените работи, които съм правил в своя живот и които имат смисъл са тези, които съм правил с любов. Не е важно дали сте кино режисьор. Има хора, които правят съвсем дребни неща и те се получават прекарно.

Рокендролът се възприема исторически като един вид бунт. Мислите ли, че е така и днес или той е вече просто музика?

Вендерс: Наистина вече има много рокендрол, който не е особено бунтарски. Ролинг Стоунс отдавна не са бунтари. Вярвам, че все още има музиканти, които правят музика с идеята да променят света... Музиката,

както и киното, има своето да се възражда... Днес има групи, не задължително рокендрол, които още носят в себе си този дух на съпротива.

Вие пътувате много – какво е впечатлението ви от Балканите?

Вендерс: Като чужденец и пътешественик осъзнах, че на Балканите и в България има много история, тайнствена за моите очи. И много болка, която аз не разбирам, но в същото време има силно желание за мир, едно от най-силните, с които съм се сблъсквал, с изключение може би на Палестина. В много от местата, из които съм пътувал, в Азия, Америка, Европа, хората изглеждат уседнали, улегнали и не задават въпроси. А във всички страни, в които съм бил на Балканите, хората са пълни с въпроси и просто се вижда в очите им, че търсят отговорите. Това е наистина едно от местата в света, където те още търсят бъдещето си. Моят живот се определя в огромна степен от пътуването и по един странен начин най-важната ми професия е да бъда пътешественик.

Вярвате ли в Бог?

Вендерс: Моята представа е, че ако Бог изобщо присъства около нас, той го прави, като гледа през очите на всеки един човек едновременно.

А значи ли това, че според вас нашият живот зависи от самите нас? Можем ли да променим нещо?

Вендерс: Можем. Например можем да използваме очите си, да гледаме на света и другите с любов и така, както бихме искали Бог да ни вижда и възприема.

На тези и други загадени въпроси отговори Вим Вендерс при престоя си в България. Някои от тях бяха съвсем стандартни, като например защо е избрал Палермо за своя филм. Отговорът беше: „Избрах го по много повърхностни причини – защото е изключително беден и едновременно с това изключително красив“.

Филмът е посветен на двамата „учители“ в киното и приятели на Вим Вендерс – Микеланжело Антониони и Ингмар Бергман, които умирали в годината на снимките. Нека оставим настроената критиката и „простим“ на един прекрасен режисьор, че е направил филм повече за себе си, отколкото за масовия зрител. Въпреки огромния успех, Вендерс остава верен на авторското кино, следователно и на онази част от публиката, която търси именно него. Човек разбира филмите лично, като гледа кино. •

НИКОЙ НЕ Е ЗАБРАВЕН

Литературна награда „Милош Зяпков“

С решение на Общинския съвет на Община Ракитово от 27.06.2008 година се учредява Национална литературна награда „Милош Зяпков“. Тя е акт на признание и почит към приноса на Милош Зяпков за развитието на българската литература.

„В град Ракитово е роден и живял до трагичната си смърт поетът и писателят Милош Зяпков, чието творчество се нарежда сред най-достоиното, създадено през втората половина на XX век в българската литература“ пишат в своето писмо до Общината създателите на Наградата.

Учредители и организатори на Наградата са:

- Община Ракитово
- Съюзът на българските писатели
- Сдружението на българските писатели
- Сдружение на писателите – Пазарджик

Наградата е за поезия, проза и сатира и се присъжда за публикувана книга през предходната година.

Присъжда се ежегодно в рамките на Празниците на град Ракитово.

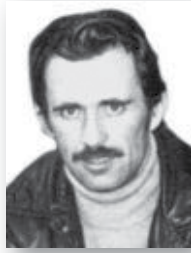
Тя се съпътства от Конкурс, който се обявява между автори от Пазарджиска област и от конкурс между средношколците от областта.

Тази година ще бъде връчена за първи път на 4 юли в читалище „Будилник“ в Ракитово. Общинската администрация, читалищните работници и семейство Зяпкови желаят литературното четене на номинирани и наградени, както и връчването на наградата да се превърне в литературен празник.

От Община Ракитово са поканени 29 издателства, литературни съюзи, списания да предложат най-добрата книга за миналата година. Може да участват и неорганизирани поети и писатели.

Победителите в конкурсите ще бъдат оценени от петчленно жури, излъчено от учредителите на наградата.

К. Зяпков

Милош Зяпков е роден на 18.01.1940 г. в гр. Ракитово. Баща му, анархист, е лежал в лагера

Богданов дол, което слага отпечатък върху трудния път на поета. Учи в Педагогическото училище във Велинград. Записва задочно педагогика и литература в СУ „Св. Кл. Охридски“. От 1957 г. до края на живота си работи в ТВУ „М. Горки“, Ракитово. От малък проявява артистични заложби – играе и рецитира в местното читалище, пише стихове и сценарии, режисира и ръководи кръжоци. Участва активно в демократичните промени след 1989 г. Умира при недоизяснен нещастен случай на 01.06.1990 г. Сътрудничил е в печата със сатирични и публицистични творби, по неговите текстове са изпълнявани естрадни песни. Приживе на няколко пъти подготвя свои ръкописи, но неговите книги със стихове, проза и сатира излизат едва след смъртта му – „Не исках да съм просто жив“ (1992), „Събрани творби“ (2000; 2003).

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:

1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска – Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв.
12. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни – Кръстьо Г. Хаджиев	3,50 лв.
15. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв.
21. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв.
22. Спомена за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
23. Агски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв.
24. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв.
25. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв.
26. Спомена – Стоян Цолов	5 лв.
27. Статии – Георги Божилов	10 лв.

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една въпроса – С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифаревско народно въстание и килифаревска чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от **Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.**

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 01.04.1966 г. В Букурещ умира авторът на „Осъдени души“ и „Поручик Бенц“ – Димитър Тодоров Димов.
- На 05.04.1928 г. край Троян се самоубива легендарният анархист Васил Стоянов Попов (Героя).
- На 06.04.1885 г. в Испания излиза първият нелегален вестник „Социална революция“.
- На 07.04.1897 г. в Хасково е роден Георги Жечев Текелиев, анархист, писател и редактор на анархистки издания.
- На 08.04.2004 г. в гр. Казанлък умира анархистът и есперантист Ганчо Лазаров Дамянов, прекарал дълги години в болшевишките душегубки, активен сътрудник на в. „Свободна мисъл“ и член на федеративния секретариат на ФАБ.
- На 08.04.1951 г. в Ихтиманския балкан са убити от болшевишката милиция анархистите Вълчо Гевев Пантулов и Ангел Тенев от с. Бяло поле, Старозагорско.
- На 08.04.1978 г. в Париж умира френско-испанският анархист и теоретик Гастон Левал.
- На 14.04.1993 г. в гр. Кюстендил умира анархистът Борислав Мянков, участвал в испанската революция и прекарал след това дълги години в болшевишките концлагери.
- На 16.04.1925 г. е извършен атентатът в катедралата „Света
- Неделя“ в София, дело на болшевиките.
- На 17.04.1925 г. в местността „Градище“ край Габрово са убити анархистите четници Мило Станев Мишев и Тотю Иванов Попов.
- На 20.04.1899 г. в гр. Ески Фочи, Смирна (Турция) е роден анархистът Тодор Михалчев Бакларов (гр. Михалчев).
- На 21.04.1841 г. в гр. Толедо е роден испанският теоретик и историк на анархизма Анселмо Лоренцо.
- На 26.04.1931 г. в София излиза хуманитарният анархистически вестник „Дармаган“.
- На 27.04.1925 г. в махала Богдановци до Габрово е убит основателят на Габровската анархистическа чета Илия Николов Шаханов (Шанов).
- На 28.04.1903 г. Павел Поцев Шатев взривява парахода „Гвадалкивир“ на френската компания „Месажиери Маритим“ на път от Солун за Цариград.
- На 29.04.1903 г. Йордан Попйорданов (Орцето) взривява „Банк Отман“ в Солун.
- На 30.04.1903 г. при опит да влезе в телеграфната станция на ул. „Сабри Паша“ в Солун е убит анархистът Коста Курков.
- През април 1925 г. са убити от полицията анархистите Рахила Ангелова и Иванка Симеонова.

АНАРХО РАДИО ПРОГРАМА ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искаме ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Костагин Зяпков, Пазарджик	40 лв
2. Благой Рагев, Дупница	50 лв
3. Калин Начев, София	10 лв
4. Карин Пандалиев, с. Кулата (Благоевград)	10 лв
5. Станчо Кърпаров, с. Бъта	20 лв
6. Желю Влаев, с. Колена (Старозагорско)	10 лв
7. Георги Калчев, Варна	70 лв
8. Тодор Иванов, София	10 лв
9. Симеон Павлевчев (в памет на Кирил Рагев), с. Вуково	20 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ:

www.a-bg.net

сайт на „Свободна мисъл“:

sm.a-bg.net

имейл на ФАБ:

fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор
предпечатна подготовка
печат

А. Ванчев
„Свободна мисъл“
„Унискорп“ ООД

АБОНАМЕНТ 2009

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

